

Herlev
Kommune

Tilsynsrapport 2023

Mælkevejen

Pædagogisk tilsyn i Herlev Kommune

Pædagogisk tilsyn i Mælkevejen 2023

Det pædagogiske tilsyn undersøger om målsætningerne for god pædagogisk praksis omsættes til handling i hverdagen. Formålet med tilsynet er at understøtte en løbende udvikling og forbedring af den pædagogiske kvalitet samt sikre at den pædagogiske kvalitet lever op til kravene i dagtilbudsloven.

Indhold:

- Overordnet vurdering af den pædagogiske kvalitet i Mælkevejen side 3
- Fokuspunkter for udvikling side 5
- Overordnet om KIDS-profilen for Mælkevejen side 6
- Bilag 1: Bestyrelsens bemærkninger side 7
- Bilag 2: Mælkevejens plan for opfølgning på tilsynet side 8
- Den samlede KIDS-score udarbejdet på tilsynsbesøget side 9

Om pædagogiske tilsyn i Herlev Kommune

Kvaliteten af den pædagogiske praksis har betydning for børns trivsel, læring, dannelse og udvikling. I Herlev Kommune er det pædagogiske tilsyn en del af det arbejde, der sikrer og udvikler kvaliteten i dagtilbuddene. Tilsynet skal således medvirke til at understøtte den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og samtidig sikre, at dagtilbuddene lever op til dagtilbudsloven og de målsætninger, der er fastsat i Herlev Kommune.

Tilsynene gennemføres af kommunens pædagogiske konsulenter, der vurderer den pædagogiske kvalitet på baggrund af

- Observationer og registreringer i et kriteriebaseret værktøj, KIDS
- Data omhandlende sygefravær, personalesammensætning og -omsætning
- Tidligere pædagogiske tilsyn

På baggrund af den samlede vurdering af den pædagogiske kvalitet placerer konsulenten dagtilbuddets indsats i én af følgende kategorier:

Vedligeholdelse af indsats	Tilpasning af indsats	Ny/ændret af indsats
<p>Det vil sige, at der arbejdes hensigtsmæssigt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Det betyder, at dagtilbuddets arbejde med at udvikle den pædagogiske kvalitet har sat tydelige spor i den pædagogiske praksis.</p> <p>I tilsynsrapporten fremhæves anbefalinger, der i et relevant omfang kan bidrage til et forsat arbejde med udvikling af den pædagogiske praksis.</p>	<p>Det vil sige, at der i dagtilbuddet arbejdes tilstrækkeligt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Der er dog behov for en tilpasning af indsatsen idet der i dagtilbuddet arbejdes med at skabe gode betingelser for børnene, men dette har ikke sat tydelige spor i den pædagogiske praksis.</p> <p>I tilsynsrapporten fremhæves i et relevant omfang anbefalinger til, hvordan dagtilbuddet skal tilpasse sin indsats.</p>	<p>Det vil sige, at der i dagtilbuddet ikke arbejdes tilstrækkeligt med børnenes udviklings-, trivsels-, lærings- og dannelsesmuligheder. Det betyder, at det pædagogiske indhold ikke lever op til formålsbestemmelserne og Herlev Kommunes politikker på området. Placeres et dagtilbuds pædagogiske kvalitet i denne kategori iværksættes et skærpet tilsyn idet der er konstateret en bekymring. Såfremt bekymringen er af alvorlig karakter, udarbejder forvaltningen ligeledes en handleplan, som en del af det skærpede tilsyn.</p>

For yderligere information om vurderingsgrundlag, tilsynsproces, observationsmetode, dialogmøder mv. henvises til rammer for tilsynet, som er tilgængelige på [herlev.dk](https://herlev.dk/borger/boern-unge-og-familier/dagtilbud/paedagogik-og-dagtilbud):
<https://herlev.dk/borger/boern-unge-og-familier/dagtilbud/paedagogik-og-dagtilbud>

Overordnet vurdering af den pædagogiske kvalitet i Mælkevejen

Det anmeldte tilsynsbesøg er foretaget den 21. februar 2023 med opfølgende faglig dialog 1. marts 2023. Bemærk at Mælkevejen er en afdeling i daginstitutionen Mælkevejen/Ønskeøen.

Kategori

Vedligeholdelse af indsats

Begrundelse

Kvaliteten af læringsmiljøet i Mælkevejen vurderes at være god.

I Mælkevejen arbejder personalet bevidst og reflekteret med at etablere et trygt og udviklende læringsmiljø for alle børn i dagtilbuddet.

Det vurderes, at kvaliteten i relationerne mellem voksne og børn er god. Personalet har deres opmærksomhed rettet mod børnene, de er interesserede i børnene og deres livsverden. De voksne taler med børnene om deres hverdag og oplevelser og der observeres en god understøttelse af børnenes sproglige udvikling.

Det er tydeligt personalet i Mælkevejen er optaget af at danne gode, trygge relationer til børnene og at de har et stort kendskab til børnene. Dette ses særligt i møderne mellem voksne og børn, der bærer præg af omsorg, indføling og interesse.

Det vurderes, at personalet i Mælkevejen understøtter børnenes indbyrdes relationer og både har opmærksomhed på at inddrage alle børn i fællesskaberne samt, at de planlagte aktiviteter og lege ofte har fokus på at inkludere børn i fællesskabet. Særligt er de voksne opmærksomme på at hjælpe børn, der er i konflikt med hinanden, hvor de ikke selv kan løse konflikterne.

De voksne er tydelige og guidende i deres relation til børnene, hvilket understøtter børnegruppen, hvor der både er børn på almene pladser og børn på specialiserede pladser.

Kvaliteten i forhold til lege og aktiviteter i Mælkevejen er også god.

Det vurderes, at der arbejdes bevidst og reflekteret med de planlagte aktiviteter. Særligt er aktiviteterne indendørs af god kvalitet, hvor aktiviteterne er planlagt aldersrelevante og de voksne justerer på aktiviteterne, hvis de registrerer, at børnenes engagement er dalende.

De voksne i Mælkevejen understøtter og udvikler børnenes lege og har en planlægning, der giver mulighed for, at børnene stifter bekendtskab med forskellige udtryksformer og samtidig sikrer en stor alsidighed i de tilbud der er til børnene.

Der arbejdes også til med en grad af planlagte/vokseninitierede lege og aktiviteter på legepladsen. Der er et potentiale for Mælkevejen i at have yderligere fokus på at udvide aktivitetstilbuddene og materialerne på legepladsen.

De fysiske rammer i Mælkevejen er overordnet velindrettede, dog kan der observeres varierende kvalitet i forhold til indretning af de pædagogiske læringsmiljøer.

I Mælkevejen er der mulighed for at børne og voksne kan fordele sig i flere rum og mange steder er der en tydelig indretning, der hjælper børnene til at vide, hvad de må hvor. Der er potentiale for at forbedre kvaliteten indretningen i Mælkevejen, særligt ved at udbrede den gode kvalitet i indretningen der er at finde flere steder til hele huset.

Der er roligt i huset, støjniveauet er overordnet lavt, selvom børnene er fordybede i leg eller aktiviteter. Personalet i Mælkevejen samarbejder på tværs af huset og der kan observeres en god sammenhæng i pædagogikken på tværs af stuer og aldersopdelte grupper.

Det vurderes, at der siden sidste tilsyn er arbejdet med samtlige fokuspunkter og at kvaliteten ses forbedret. Særligt er der en tydelig forbedring i forhold til sammenhængen både lokalt i Mælkeveje og i hele Mælkevejen/Ønskeøen.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der er god kvalitet i Mælkevejen og at der udover det generelle udviklingsarbejde i dagtilbuddet kan fokuseres på nedenstående områder, for at forbedre kvaliteten yderligere. Det drejer sig om:

- Aktiviteter og materialer, der understøtter en stor variation af lege og aktiviteter på legepladsen.
- Indretning af de indendørs fysiske læringsmiljøer.

Disse elementer indgår i begrundelsen og er udfoldet og beskrevet under *Fokuspunkter for udvikling* på kommende sider. Mælkevejen kan arbejde med disse fokuspunkter for at udvikle kvaliteten i den pædagogiske praksis yderligere.

Fokuspunkter for udvikling

Idet der er behov for vedligeholdelse af indsats, anbefales det, at Mælkevejen arbejder med følgende fokuspunkter. Fokuspunkterne er en del af vurderingen.

1: Aktiviteter og materialer, der understøtter en stor variation af lege og aktiviteter på legepladsen
Mælkevejen har en god legeplads med plads til leg for både de større og mindre børn. Der er mange forskellige definerede legeområder. På dagen for tilsynet ses børnene være i leg i mange forskellige områder af legepladsen. De voksne er aktive i leg og aktivitet sammen med børn og der observeres voksne, der igangsætter aktiviteter, er med i børns selvorganiserede leg, understøtter og udvikler børns leg og hjælper, hvis børn har konflikter, de ikke selv er i stand til at løse. Der er materialer til rådighed for børnenes leg, men udbuddet er begrænset. På dagen for tilsynet var der cykler ude, sandkasselegetøj, diverse pinde mv. og dåsespil.

Der kan med fordel arbejdes i Mælkevejen på at udvide aktivitetstilbuddet og de tilgængelige materialer på legepladsen. Det kan desuden anbefales, at der arbejdes med at klargøre legeområder på legepladsen, så de inspirerer og indbyder til leg.

På dialogmødet fortæller Mælkevejen/Ønskeøen, at de har et fokus på legepladsen og hvilke aktiviteter der stilles til rådighed for børnene. De fortæller, at de særligt er gode til at sætte gang i aktiviteter om sommeren, men at der er færre vokseninitierede aktiviteter når det bliver køligere og vådere i vejret.

Det vurderes, at såfremt Mælkevejen sætter yderligere fokus på aktivitets- og materialeudbuddet på legepladsen, vil den pædagogiske kvalitet på legepladsen løftes yderligere. Samme fokuspunkt er anbefalet til Ønskeøen.

2: Indretning af de indendørs fysiske læringsmiljøer

Siden sidste tilsyn ses en tydelig forbedring i forhold til indretningen af de indendørs fysiske læringsmiljøer i Mælkevejen.

Flere steder i dagtilbuddet er der en tydelig indretning, som børnene profiterer af.

Imidlertid kan der stadig observeres forskel på kvaliteten af indretningen på tværs af huset, hvilket betyder, at der steder i huset er en mindre tydelig og mindre zoneopdelt indretning.

Derfor anbefales det, at Mælkevejen arbejder med at gøre den tydelige og zoneopdelte indretning til en gennemgående ting i hele dagtilbuddet. Det anbefales desuden, at den samlede personalegruppe sammen drøfter, hvordan der kan indrettes bedre de steder, hvor det er vanskeligt at indrette med en tydelighed eller zoneopdeling, på grund af de fysiske rammer. Det er tydeligt, at der i Mælkevejen er stor viden og kompetencer omkring god fysisk indretning. Det anbefales derfor, at denne viden og kompetencer sættes i spil, i den samlede personalegruppe.

På dialogmødet fortæller Mælkevejen, at de har fokus på den fysiske indretning og at dette fokus videreføres, til det opfølgende arbejde på baggrund af tilsynet.

Det vurderes, at såfremt Mælkevejen sætter fokus på ovenstående, vil den pædagogiske kvalitet løftes yderligere.

Overordnet om KIDS-profilen for Mælkevejen

Observationerne under tilsynsbesøget er foretaget ud fra det kriteriebaserede observationsmateriale KIDS, som bruges til at vurdere børnenes betingelser for læring og udvikling. Den samlede score i KIDS hviler både på det, som kunne iagttages og på det, som ikke kunne iagttages under tilsynsbesøget.

Som en del af det pædagogiske tilsyn registreres praksis i KIDS' tre parametre: Fysiske omgivelser, Relationer og Leg og aktivitet.

Den samlede score for Mælkevejen fremgår af nedenstående tabel.

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	88	80
Indendørs	12	60	45	75
Udendørs/legeplads	10	50	43	86
2. Relationer	21	105	88	83,8
3. Leg og aktivitet	27	135	114	84,4
I alt	70	350	290	

Inden for hvert parameter er en række udsagn med handlinger, som scores fra 1 til 5, og hvor en høj score er udtryk for høj kvalitet inden for hvert parameter.

I Mælkevejen er den samlede score på 290 ud af i alt 350, som den højest mulige score. Dette er en score, der er udtryk for, at der er god kvalitet i forhold til samtlige kategorier.

Opgaven i Mælkevejen er derfor at vedligeholde den gode kvalitet i alle parametre, samtidig med der særligt er fokus på de to udviklingspunkter omkring aktiviteter og materialer på legepladsen samt indretning af de indendørs fysiske læringsmiljøer. Heri er der et potentiale for at udvikle på den allerede gode pædagogiske kvalitet.

Bilag 1: Bestyrelsens bemærkninger

Den samlede forældrebestyrelse for Mælkevejen / Ønskeøen har ved bestyrelsesmøde d. 6/3 drøftet vores pædagogiske tilsyn og har følgende kommentarer.

Forældrebestyrelsen er tilfredse med den pædagogiske indsats i Mælkevejen/Ønskeøen. Af rapporterne fremgår hvordan personalet på fin vis arbejder med at understøtte børnene i deres læring, dannelse, relations opbygning og fremme deres trivsel. Vi i forældrebestyrelsen kan genkende beskrivelsen af personalets kompetente og omsorgsfulde tilgang i deres kommunikation med børnene, men også hvordan der arbejdes intenst med tydelige rammer og principper for samvær. Det er nu tredje gang at Mælkevejen/Ønskeøen får grøn smiley i de pædagogiske tilsyn, og det er igen til bestyrelsens store glæde. Vi har fuld tillid til personalet og ledelsen, som formår at gennemføre og opretholde denne gode pædagogiske kvalitet i institutionen. Rapporten påpeger særligt at indretningen af udemiljøet og til dels inde miljøet med fordel kan gennemgås og evt. opgraderes, dette er delvist allerede et fokuspunkt for bestyrelsen, og vi vil naturligvis gerne fortsat bidrage til dette.

Bilag 2: Mælkevejens plan for opfølgning på tilsynet

Vi har ved vores fælles personalemøde i Mælkevejen/Ønskeøen d. 13.4.2023 drøftet fremtidige indsats for de anbefalinger vi har fået i begge afd. I Mælkevejen er anbefalingerne følgende.

1. Aktiviteter og materialer, der understøtter en stor variation af lege, og aktiviteter på legepladsen.

2. Indretning af de indendørs fysiske læringsmiljøer.

1. Aktiviteter og materialer, der understøtter en stor variation af lege, og aktiviteter på legepladsen

I Mælkevejen vil der fremadrettet være fokus på at børnene på legepladsen dagligt præsenteres for tydelige og klargjorte legestationer. Legestationerne skal understøtte børnenes interesser, og skal være alsidige i sit udbud. Personalet vil lave tema baserede kasser fx sandleg, hulebygning, mudderleg eller naturtema, og vi vil understøtte både legeskasser og aktiviteter visuelt med billeder. Personalet vil før børnene går på legepladsen præsentere dem for dagens legetilbud, og lave tydelige anvisninger for de børn der har behov for det. Dette vil også understøttes visuelt. Desuden vil vi arbejde frem imod at det bliver nemmere for børnene, at overskue, passe på og være aktive i oprydning af legeplads og legetøj ved hjælp af tydelige visuelle faste pladser til fx cykler og legetøj.

Desuden vil vi forsøge med hjælp af "farvekoder" at gøre legepladsen mere visuel. Farvekoderne består af garn i forskellige farver der vikles om træstammerne, og hver farve symboliserer en legepladszone. For forberedelse af børnene hænges der hver morgen billeder af dagens legetilbud understøttet af en farvekode og billede af den voksenansvarlig på døren ind til børnehaven.

Personalet vil lave "et rul" på voksenansvarlige på legepladsen, så det er tydeligt hvem der har til opgave af gøre legestationerne klar, så de fremstår indbydende og tilgængelige for børnene.

Desuden vil vi forsøge at "frigive" flere medarbejdere på legepladsen ved at skabe en ny struktur omkring de mange praktiske opgaver der er hver dag fx. Skal der Kun være en' medarbejder der fejer, vasker borde osv. i hele huset, så de øvrige medarbejdere kan være blandt børnene på legepladsen.

I vuggestuen vil der dagligt blive lavet et særligt legemiljø for babyerne, så både de mindste og de lidt større vuggestuebørn kan udfolde sig optimalt.

Herudover laves idekatalog med forslag og ideer til udeaktiviteter for både vuggestue og børnehave.

2. Indretning af de indendørs fysiske læringsmiljøer

De fysiske læringsmiljøer vil fortsat have vores fokus i Mælkevejen, særligt vil de rum der grundet deres fysiske rammer er vanskelige at indrette med tydelige lege- og læringsmiljøer have vores opmærksomhed. Medarbejdere med særlig interesse, viden og kompetencer om indretning af lege- og læringsmiljøer vil rette deres opmærksomhed mod disse rum, og komme med gode ideer og forslag til at optimere rummenes funktion. Særlig opmærksomhed vil der være på det store køkken/al rum som skal kunne rumme både vuggestue og børnehavebørn. Personalegruppen har et ønske om, at rummet kan fungere som en tryk base ved aflevering- afhentning, samt som eventuelt motorikrum. Vores fokus vil også være på at etablere et rum med (special) pædagogiske materialer, værksted samt et sanserum.

Begge vores afdelinger er i gang med et uddannelsesforløb omkring NEST i dagtilbud. Visuel understøttelse samt indretning af fysiske ramme indgår som en del af dette læringsforløb, og vil derfor også have vores fokus i den sammenhæng.

KIDS

KVALITETSUDVIKLING I DAGINSTITUTIONER

2. reviderede udgave

INDIVIDUEL RAPPORT

UNDERSØGELSE: Pædagogisk tilsyn 2023, Mælkevejen

INSTITUTION: Mælkevejen/Ønskeøen

INSTITUTIONSTYPE: Aldersintegreret 0-6 år

INFORMANT: Konsulent

RAPPORT UDSKREVET: 01-03-2023

Denne rapport indeholder:

- Opgørelsesskema
- Vurdering af de 9 områder
- Vurderingsark

Ud fra de forskellige oversigter kan du se, på hvilke områder der er scoret hhv. højt eller lavt i forhold til lavest og højest mulige score og derefter gå tilbage til enkelte områder og se, ved hvilke items der er scoret højt og lavt. På den måde kan spørgsmålene bruges som refleksionsspørgsmål, der kan pege fremad i arbejdet med at forbedre kvaliteten i daginstitutionen. I manualen *KIDS – kvalitetsudvikling i daginstitutioner 2. reviderede udgave* kan du få mere baggrundsviden, læse mere om de forskellige områder og se litteraturlisten, der kan være nyttig i det videre arbejde.

Opgørelsesskema

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	88	80
Indendørs	12	60	45	75
Udendørs/legeplads	10	50	43	86
2. Relationer	21	105	88	83,8
3. Leg og aktivitet	27	135	114	84,4
Ialt	70	350	290	

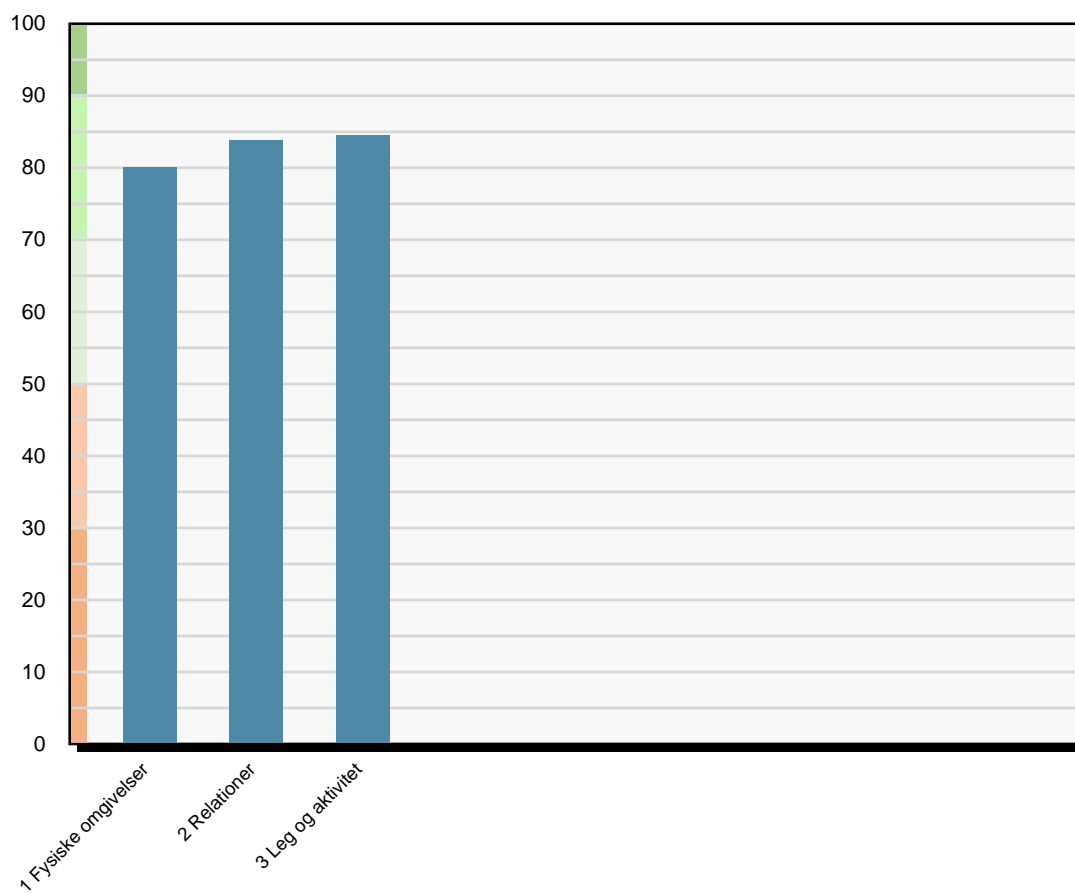
Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorere.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

Vurdering af de 9 områder

% af maximal score

Vurderingsark

FYSISKE OMGIVELSER

1.A. INDENDØRS

1.1. Rum i rummet - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Rummet er ikke opdelt, ud over med borde og stole. Der er legetøj og materialer i reoler ved væggene.	Der er nogle enkelte muligheder for, at børnene og pædagogerne kan fordele sig og danne rum i rummet for samvær og aktiviteter, fx opdelt med reoler eller andre rumdelere.	Der er enten rum, børnene kan fordele sig i, eller rummet er inddelt, så det giver mulighed for en god fordeling af børn og voksne i forhold til antallet af børn.		
1	2	3	4	5

1.2. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle steder, hvor man kan være aktiv, og hvor man kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
1	2	3	4	5

1.3. Forstyrrelser - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle områder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.4. Tematiserede legeområder - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx dukkekrog, køkkenområde, konstruktionsområde).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
1	2	3	4	5

1.5. Understøtter rummet legen? - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (her tænkes også på figurer og andet tilbehør til borge, skibe, dukkehuse osv. Der er fx borge, men ingen figurer).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for børnene.		

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1.6. Tilgængelighed for børnene - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Meget legetøj og mange materialer er ikke i børnehøjde, så børnene selv kan tage det i anvendelse.	Nogle materialer (ca. halvdelen) er i børnehøjde. Andre materialer (fx spil, puslespil, maling, farver m.v.) er uden for børnenes rækkevidde, så børnene skal bede pædagogerne om dem.	Materialer og legetøj er tilgængelige for børnene, så de ikke behøver bede pædagogerne om dem.		
1	2	3	4	5

1.7. Aktiviteter og tydelighed - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i rummene, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her er man stille“, „her læser man“, „her kan man være mere fysisk aktiv“.		
1	2	3	4	5

1.8. Er rummene indbydende? - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er rodet og fx stolet op og ikke klargjort til dagen.	Der er gjort klar til dagen, fx stolet ned, men legetøj og materialer er ikke stillet indbydende op.	Der er gjort klar til dagen. Legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.9. Rum og æstetik - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene virker nedslidte.	Rummene er nogenlunde vedligeholdte.	Rummene er indbydende og velholdte.		
1	2	3	4	5

1.10. Materialer og legetøj - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Materialer og legetøj er triste og uindbydende.	Legetøj og materialer er delvist vedligeholdte (ca. halvdelen).	Materialer og legetøj er velholdte og intakte.		
1	2	3	4	5

1.11. Værksteder - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ingen pædagogiske værksteder i institutionen. Når der skal være værkstedslignende aktiviteter, skal det planlægges.	Der er nogle pædagogiske værksteder i institutionen, fx træværksted, maleværksted eller bageværksted, men der er kun adgang for børnene, når det er planlagt.	Institutionen råder over pædagogiske værksteder, der er åbne og tilgængelige.		
1	2	3	4	5

1.12. Antal børn i grupperum - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er mere end 26 børnehavebørn i grupperummet. Der er mere end 14 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er 22-24 børnehavebørn i grupperummet. Der er 11-12 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er under 20 børnehavebørn i grupperummet. Der er under 10 vuggestuebørn i grupperummet.		
1	2	3	4	5

1.B. UDENDØRS/LEGEPLADS

1.13. Lege med fysisk udfoldelse og rolige lege – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan lege mere rolige lege.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og områder, hvor de kan lege rolige lege.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan lege roligt.		
1	2	3	4	5

1.14. Legesteder – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tilstrækkeligt med legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.	Der er nogle få (4-5) gode og klargjorte legesteder, men ikke tilstrækkeligt til antallet af børn.	Der er tilstrækkeligt (over 6) med gode og klargjorte legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.		
1	2	3	4	5

1.15. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være aktive, og nogle områder, hvor børnene kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
1	2	3	4	5

1.16. Forstyrrelser – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle steder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.17. Tematiserede legeområder – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx cykel-/kørebane, sandkasse, huse, legetårn).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
1	2	3	4	5

1.18. Lege- og aktivitetsformer – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke mulighed for varierede legeformer på legepladsen.	Legepladsen lægger overvejende vægt på aktiviteter og lege med fysisk udfoldelse. Der er enkelte områder til rollelege (fx sandkasse med hus).	Legepladsen understøtter forskellige legeformer: fysisk udfordrende lege, rollelege, konstruktionslege og regellege.		
1	2	3	4	5

1.19. Muligheder for at bruge kroppen – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er begrænsede muligheder for at bruge kroppen alsidigt.	Der er enkelte muligheder for at bruge kroppen på forskellige måder.	Der er mulighed for lege og aktiviteter, der udfordrer børnene og giver mulighed for at udvikle kroppen på mange forskellige måder, fx spille bold, cykle, klatre, rutsje og gynges.		
1	2	3	4	5

1.20. Understøtter legepladsen legen? – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (fx spande, skovle, cykler, dukker og biler).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for alle børnene.		
1	2	3	4	5

1.21. Aktiviteter og tydelighed – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Legepladsen er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i legepladsen, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her kan man spille bold“ og „her kan man klatre“.		
1	2	3	4	5

1.22. Vuggestue og børnehave – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Vuggestue og børnehaver råder ikke over hver sin legeplads.	Vuggestuebørn og børnehavebørn leger på samme legeplads, men med tydelig afgrænsning og aldersrelevant legetøj og legesteder.	Vuggestue og børnehaver råder over hver sin legeplads, der er indrettet aldersrelevant.		
1	2	3	4	5

RELATIONER

Barn-voksen-relationen

2.1. Samspil ved modtagelse eller afsked med børnene

Pædagogen retter sin opmærksomhed på børnene, hilser imødekomende og anvender børnenes navne, hjælper børnene med at sige godmorgen/farvel og støtter børnene i en god overgang mellem hjem og daginstitution.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.2. Samspelet mellem pædagogerne og børnene

Pædagogerne er imødekomende og lydhøre over for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.3. Kommunikation om oplevelser

Pædagogerne taler med børnene om deres oplevelser og følger „børnenes spor“.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.4. Pædagogernes interesse for børnene

Samværet bærer præg af interesse for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.5. Pædagogerne møder barnet som individ

Der er tydeligt lagt vægt på, at pædagogerne kender hvert enkelt barn som en lille person og forholder sig til det enkelte barn. Pædagogerne møder ikke det enkelte barn som blot en del af en gruppe.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.6. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med regulering og/eller irettesættelse.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.7. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med tvang og/eller skæld ud.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.8. Tilknytning og støtte

Pædagogen er til rådighed og tilbyder sin hjælp, når barnet er ude af sig selv følelsesmæssigt, fx vred, bange, usikker eller ked af det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.9. Pædagogens sensitivitet

Pædagogen er i sit samspil med det enkelte barn opmærksom på barnets kropslige og sproglige kommunikation om dets behov, oplevelser, intentioner, følelser og på, hvordan barnet har det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.10. Bekræftelse

Pædagogen sætter ord på for at understøtte barnets behov, oplevelser, følelser og intentioner og for at undersøge, om hun har forstået barnet korrekt, dvs. i overensstemmelse med barnets egne oplevelser.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.11. Pædagogens respons

Pædagogens sprog og handling er tilpasset barnets udtryk og viser, at hun har forstået barnets perspektiv.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.12. Opmærksomhed på alle børn

Pædagogen er opmærksom på – og tager kontakt til – alle børn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.13. Kommunikation

Pædagogens engagement og kommunikation er rettet mod børnene snarere end mod de andre voksne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.14. Pædagogen møder børnene ud fra deres alder og udvikling

Pædagogen kommunikerer med børnene i overensstemmelse med deres alder og udviklingsmæssige forudsætninger.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Pædagogens støtte til børnenes indbyrdes relationer og venskaber

2.15. Opmærksomhed på børnenes fællesskab

Pædagogen understøtter børnenes muligheder for at knytte sig til andre børn og danne venskaber.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.16. Hjælp til at indgå i sociale samspil

Pædagogen hjælper børnene til at forstå og indgå i sociale samspil og fællesskaber i situationer, hvor de kommer til at handle impulsivt, i stedet for at irrettesætte eller skælde ud.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.17. Hjælp til inddragelse

Pædagogen hjælper de børn, der enten sidder passivt, ikke selv formår at komme ind i legen, går formålsløst rundt eller kommer til at forstyrre legen for andre, med at komme ind i eller vedligeholde en leg eller konstruktiv aktivitet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.18. Opmærksomhed på alle børns deltagelse

Pædagogen er opmærksom på at inddrage alle børn i fællesskabet, også børn i udsatte positioner.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.19. Etablering af aktiviteter og lege med henblik på inklusion

Pædagogen igangsætter forskellige lege og aktiviteter, hvor flere børn kan deltage, og som inkluderer alle børn i fællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.20. Pædagogen som forbillede

Pædagogen er et godt forbillede for børnene, er troværdig og taler venligt og med en god tone.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

2.21. Pædagogens hjælp til konfliktløsning

Pædagogen hjælper i konflikter, som børnene ikke selv kan løse, ved at tale om, hvad der skete. Pædagogen lytter til børnenes verbale og nonverbale udtryk for deres følelser og oplevelser og inddrager disse i løsningen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

LEG OG AKTIVITET

Børneinitieret leg og aktiviteter

3.1. Legeformer

Der er adgang til forskellige legeformer i institutionen: rolleleg, regelleg, konstruktionsleg og fysisk udfordrende leg.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.2. Mulighed for at fortsætte legen

Børnene har mulighed for at lade legetøjet blive stående, så de kan fortsætte legen senere eller næste dag.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.3. Mulighed for længerevarende lege

Børnene har mulighed for længerevarende lege uden at blive afbrudt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.4. Intensitet og engagement i legen

Pædagogen skaber vilkår for legen, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.5. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte har børnene fordybet leg, der varer længere end 30 minutter for børnehavebørn og alderssvarende for vuggestuebørn?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.6. Beskyttelse af legen

Pædagogen er opmærksom på at beskytte legen ved ikke at afbryde en god leg, og ved at sørge for, at andre børn ikke bryder ind i legen (fx fordi de gerne vil være med eller forstyrrer, driller eller løber tværs igennem legeområdet).

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Voksnes støtte til børnenes leg

3.7. Deltagelse i forskellige legeformer

Pædagogen er aktiv i forhold til at tilbyde børnene at deltage i forskellige legeformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.8. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte tilbyder pædagogen barnet engagerede og længerevarende samspil om det fælles tredje?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.9. Facilitering af lege

Sætter pædagogen lege i gang i de forskellige legeområder?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.10. Udfordre leg

Pædagogen er aktiv i forhold til at facilitere og udfordre legen, hvis der er behov for det, fx i forhold til at støtte børn, der har svært ved at lege.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.11. Støtte til inddragelse i fællesskabet

Pædagogen giver plads til og understøtter børnenes lege og aktiviteter på måder, der giver mulighed for at inddrage alle børn i børnefællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

Vokseninitieret leg og aktiviteter

3.12. Vokseninitierede aktiviteter

Pædagogerne tilbyder børnene forskelligartede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.13. Aldersrelevante aktiviteter

Er de vokseninitierede aktiviteter aldersrelevante?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.14. Alsidige tilbud

Der er en stor bredde i tilbud til børnene, så alle børn kan finde aktiviteter, der motiverer dem.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.15. Aktiviteter og engagement

Børnene er engagerede og synes at opleve aktiviteter som meningsfulde.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.16. Opmærksomhed over for børnenes perspektiv i aktiviteter

Pædagogen gennemfører aktiviteten som planlagt uafhængigt af børnenes perspektiv.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.17. Indflydelse på aktiviteter

Pædagogen indretter og forandrer aktiviteten i forhold til børnenes engagement og motivation.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.18. Indflydelse på aktiviteter

Det er muligt for børnene at vælge mellem at deltage i de vokseninitierede aktiviteter og at engagere sig i noget andet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.19. Opmærksomhed på børn i udsatte positioner

Pædagogen er opmærksom på at inddrage børn i udsatte positioner i de vokseninitierede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.20. Fordeling af børnene

Der er en god fordeling af børnene i aktiviteterne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.21. Gruppestørrelse

De planlagte aktiviteter er tilpasset til gruppestørrelsen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.22. Aktiviteter og køn

De planlagte aktiviteter appellerer til begge køn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.23. Aktiviteter og fordybelse

Aktiviteterne giver mulighed for en fordybet kontakt med børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.24. Aktiviteter og kommunikation

Aktiviteterne giver mulighed for, at børnene kan få fordybende samtaler med en voksen, som de kender godt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.25. Aktiviteter og erfaringsdannelse

Aktiviteterne er varierede, så de giver børnene mulighed for en bred erfaringsdannelse.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.26. Aktiviteter og udtryksformer

Aktiviteterne giver børnene mulighed for at eksperimentere med forskellige udtryksformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

3.27. Børnenes engagement i aktiviteterne

Pædagogerne er imødekommende over for børnenes initiativer og følger deres engagement.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------